

Δελτίο Τύπου
Λουξεμβούργο, 15 Οκτωβρίου 2018

Οι ελεγκτές χαιρετίζουν την ενίσχυση της προστασίας των μαρτύρων δημόσιου συμφέροντος στην ΕΕ

Σύμφωνα με νέα γνώμη του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, το σύστημα που προτείνεται για την προστασία των προσώπων που καταγγέλλουν παραβάσεις του ενωσιακού δικαίου –γνωστών ως «μάρτυρες δημόσιου συμφέροντος»– αναμένεται να ενισχύσει τα νομικά δικαιώματά τους στο σύνολο των κρατών μελών και να δώσει στους πολίτες κεντρικό ρόλο στη διασφάλιση της εφαρμογής των κανόνων της ΕΕ στο περιβάλλον εργασίας τους. Η πρόταση τυγχάνει θερμής υποδοχής από τους ελεγκτές, οι οποίοι, ωστόσο, επισημαίνουν ότι σε ορισμένες περιπτώσεις η αποτελεσματική εφαρμογή του συστήματος ενδέχεται να προσκρούσει στην πολυπλοκότητά του.

Τον Απρίλιο του 2018 και σε συνέχεια μιας σειράς ιδιαίτερα προβεβλημένων υποθέσεων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε πρόταση οδηγίας για την προστασία των μαρτύρων δημόσιου συμφέροντος, η οποία τελεί επί του παρόντος υπό εξέταση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Οι ελεγκτές εκτιμούν ότι το προτεινόμενο σύστημα θα συμβάλει στη βελτίωση της διαχείρισης των ενωσιακών πολιτικών και προγραμμάτων, λειτουργώντας συμπληρωματικά προς τις διαδικασίες επί παραβάσει που κινεί η Επιτροπή κατά κρατών μελών. Όπως προσθέτουν, στην περίπτωση που διακυβεύονται δε οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ, η καταγγελία δυσλειτουργιών (whistleblowing) μπορεί να επιφέρει εξοικονόμηση πόρων για τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

«Τα κράτη μέλη ακολουθούν επί του παρόντος διαφορετικές προσεγγίσεις σε ό,τι αφορά την καταγγελία δυσλειτουργιών, η δε προσέγγιση του ενωσιακού δικαίου είναι αποσπασματική», δήλωσε ο Pietro Russo, Μέλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και αρμόδιος για τη γνώμη. «Μια εύχρηστη, πλήρης και ορθά σχεδιασμένη οδηγία θα ήταν ένα αποτελεσματικό εργαλείο και θα μπορούσε να συμβάλει στην προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ, τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και τη λογοδοσία.»

Εντούτοις, οι ελεγκτές βρίσκουν προβληματική την πολυπλοκότητα που χαρακτηρίζει το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας. Η Επιτροπή προτρέπει τα κράτη μέλη να εξετάσουν το ενδεχόμενο επέκτασης του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας, προκειμένου να διασφαλίσουν την πληρότητα και τη συνεκτικότητα του οικείου πλαισίου σε εθνικό επίπεδο. Οι ελεγκτές προειδοποιούν ότι, αν αυτό δεν συμβεί σε εθελούσια βάση, οι εν δυνάμει μάρτυρες δημόσιου συμφέροντος θα πρέπει οι ίδιοι να εξακριβώνουν κατά πόσον η δυσλειτουργία την οποία

Σκοπός του παρόντος δελτίου τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της γνώμης που εξέδωσε το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

Το πλήρες κείμενο της γνώμης διατίθεται στον ιστότοπο του ΕΕΣ www.eca.europa.eu

ECA Press

Mark Rogerson – Εκπρόσωπος Τύπου

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Υπεύθυνος Τύπου

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

προτίθενται να καταγγείλουν καλύπτεται ή όχι από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας και αν δικαιούνται προστασία, κάτι που ενδέχεται να λειτουργήσει αποτρεπτικά.

Αναφέρουν επίσης ότι το πρόβλημα αυτό αντιμετωπίζεται εν μέρει με την πρόταση παροχής στους δυνητικούς μάρτυρες δημόσιου συμφέροντος σαφών και εύκολα προσβάσιμων πληροφοριών, συμβουλών και αρωγής, καθώς και με την πρόβλεψη μέτρων κατά των αντιποίνων. Ωστόσο, ζητούν επίσης μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση και περισσότερη κατάρτιση του προσωπικού, και τονίζουν τη σημασία της δημιουργίας ενός ευνοϊκού κλίματος εμπιστοσύνης στο εργασιακό περιβάλλον, στο οποίο η καταγγελία δυσλειτουργιών θα αποτελεί αποδεκτή πρακτική.

Οι ελεγκτές καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι καθοριστικός παράγοντας για την προστασία των καταγγελλόντων πρέπει να είναι το δημόσιο συμφέρον που προστατεύεται μέσω των πληροφοριών που αποκαλύπτουν. Τα κράτη μέλη δεν πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επικαλούνται τις υποκειμενικές προθέσεις ή τα ειδικά κίνητρα του μάρτυρα δημόσιου συμφέροντος προκειμένου να του αρνηθούν την παροχή προστασίας.

Σημείωμα προς τους συντάκτες

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο συμβάλλει στη βελτίωση της δημοσιονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ δημοσιεύοντας γνώμες επί προτάσεων για νέα νομοθεσία με δημοσιονομικό αντίκτυπο ή για την τροποποίηση της ισχύουσας. Οι γνώμες αυτές χρησιμοποιούνται από τις νομοθετικές αρχές, ήτοι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, στο πλαίσιο των εργασιών τους.

Η γνώμη αριθ. 4/2018 του ΕΕΣ σχετικά με την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την προστασία των προσώπων που καταγγέλλουν παραβάσεις του δικαίου της Ένωσης διατίθεται ήδη στον ιστότοπο του ΕΕΣ eca.europa.eu στα αγγλικά, και σύντομα θα είναι διαθέσιμη και σε άλλες γλώσσες.